

PRZETRZYMYWANIE W CHARAKTERZE ZAKŁADNIKA – ZASADY POSTĘPOWANIA

Pojmanie zakładników – atak terrorystów

W tej fazie terroryści za wszelką cenę chcą osiągnąć swoje cele – zająć obiekt, zneutralizować jego ochronę, uciszyć zakładników. Są zdeterminowani, działają zdecydowanie. W związku z tym może dojść do eliminacji wszelkich osób mogących pokrzyżować te plany. Niewłaściwe reakcje zakładników: krzyk, histeria, próba ucieczki czy obezwładnienia napastnika – z reguły kończą się tragicznie. W tej fazie niezwykle trudne, ale konieczne jest pamiętanie o tym, że napastnikom nie warto się opierać, lecz należy spokojnie i bez pośpiechu wykonywać wszelkie żądania. Silne napięcie emocjonalne terrorystów może być przyczyną mimowolnego wystrzału z broni. W momencie pojmania oprócz strzelaniny możliwe jest użycie gazów obezwładniających lub innych środków.

Przetrzymywanie

Należy:

- znaleźć możliwie bezpieczne miejsce (np. przy ścianie nośnej, nie działowej), unikając miejsc na wprost drzwi i okien
- posłuszenie wykonywać polecenia, siedzieć spokojnie na miejscu
- usunąć w miarę możliwości (wyrzucić) wszelkie oznaki władzy, zajmowanej ważnej pozycji
- na żądanie porywaczy oddać bez oporu przedmioty osobiste lub dokumenty
- dyskretnie obserwować i zapamiętać szczegóły dotyczące terrorystów (fizjonomię, ton i barwę głosu, charakterystyczny akcent, ubiór i uzbrojenie), jak i miejsca zdarzenia; dane te ułatwiają zidentyfikowanie porywaczy i aresztowanie ich, a także mogą pomóc w uwolnieniu pozostałych zakładników
- zachowywać się biernie (wyważone zachowanie) i nie absorbować nikogo swoją osobą
- znaleźć zajęcie, aby nie myśleć nieustannie o tragicznym położeniu: modlić się, snuć wspomnienia, liczyć, spać itp.

Nie wolno:

- odzywać się bez potrzeby, dyskutować z terrorystami, żartować; bunt lub silne reakcje emocjonalne mogą tylko pogorszyć sytuację
- wykonywać gestów zwracających uwagę porywaczy, nerwowych ruchów
- skupiać się na sobie (swojej sytuacji), gdyż prowadzi to do szybkiego zmęczenia psychicznego, wzrostu obaw o życie, a nawet ataków hysterii
- zadawać pytań porywaczom, a jeżeli to konieczne, to tylko dotyczące pozwolenia, np.: czy mogę wstać?, czy mogę otworzyć torbę?
- nachalnie przyglądać się porywaczom, patrzeć im w oczy
- odmawiać przyjęcia pożywienia czy napoju, a zwłaszcza grymasić
- schlebiać napastnikom; w przypadku eliminacji zakładników pierwszymi ofiarami są zwykle osoby, które próbowały się przypodobać terrorystom.

Wkracza brygada antyterrorystyczna (uwolnienie)

Antyterroryści działają brutalnie i każdą próbę sprzeciwu mogą uznać za powód do otwarcia ognia. Dla tych jednostek potencjalnym przeciwnikiem może być każdy. Dlatego, gdy do budynku wkraczają oddziały antyterrorystyczne, nie wolno wykonywać gwałtownych ruchów, uciekać, zadawać pytań, czy histeryzować. Błędem jest wskazywanie terrorystów, pomoc w ich ujęciu, czy utrudnianie im ucieczki. Najlepiej milczeć i od razu – jeśli to możliwe – schować się za jakąś osłonę (mebel, ściana) i położyć się na podłodze. Należy przyjąć pozycję leżącą na brzuchu – ręce na głowie, ramiona i łokcie blisko klatki piersiowej, uszy zakryte dłońmi. W tej pozycji pozostać dopóki nie padnie inne polecenie ze strony antyterrorystów. Podczas uwalniania, oprócz strzelaniny, może również dojść do użycia gazów obezwładniających lub innych środków. W przypadku zastosowania gazów łzawiących nie należy trzeć oczu.

Po akcji uwolnienia

Po wyzwoleniu, miejsce przetrzymywania należy opuścić na wyraźne polecenie antyterrorystów - jak najszybciej (zawsze istnieje groźba wybuchu lub pożaru). Wśród zakładników przeprowadza się następnie identyfikację (zdarza się, że terroryści próbują wmieszać się w grupę zakładników). Po wyjściu z obiektu nie powinno się rozmawiać o zajściu ze współzakładnikami, innymi osobami. Wszelkie informacje i wrażenia należy zachować dla policji. W przeciwnym razie wszystko, co zapamiętaliśmy, pomiesza się z tym, na co zwrócili uwagę inni.

Bibliografia:

1. Słoma J., *Przysposobienie Obronne*, Nowa Era, Warszawa 2007.
2. Liedl K., Piasecka P., *Jak zachować się w sytuacji zakładniczej?*, Nowa Era, Warszawa 2006.
3. *Terroryzm – co robić w sytuacji zagrożenia? (poradnik)*, [w:] „Rzeczpospolita”, 23.02.2005 (materiał powstał przy współpracy MSWiA oraz Międzynarodowego Centrum do Spraw Zwalczenia Przemocności Zorganizowanej i Międzynarodowego Terroryzmu).